

„Gazeta Przemyska” wychodzi w każdy czwartek i niedzielę.

Przedpłata wynosi:

tak w miejscu
jaki z przesyłką pocztową

rocznie	6 zł. — ct.
półrocznie	3 „ — „
kwartalnie	1 „ 50 „
miesięcznie	— „ 55 „

Numer pojedynczy 7 ct.

GAZETA PRZEMYSKA

Biuro redakcyi w kamienicy p. Giżowskiego w ryuku otwarte codziennie przed południem od godz. 12—1, wieczerza

Cena ogłoszeń:
po 5 ct. za miejsce wiersza drobnego druku. Cena drobniejszych ogłoszeń po 2 ct. od słowa. Cena ogłoszeń najmów po 1 ct. od słowa.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmuje: Administracja Gazety przemyskiej.

Rękopisów nie zwraca się. Listów nieterminowanych nie przyjmuje się.

Rzymsko-katolickie.
W czwartek 31. Ignacego z Lojoli
W piątek 1. Piotra w Okowach
W sobotę 2. N. P. M. Anielsk.

Grecko-katolickie.
Makryny Prep.
Ilyi Pror.
Symeona Prep.

Żydowskie.

Wschód słońca.
4 g. 40 m.
4 g. 41 m.
4 g. 43 m.

Zachód.
7 g. 31 m.
7 g. 29 m.
7 g. 28 m.

Odmiany księżyca i domniemany stan powietrza.
Pełnia dnia 31. o godzinie 10. min. 58 wieczór.
Pogodnie.

Przegląd polityczny.

Przemyśl, d. 30. lipca 1890.

O bliskiej wizycie cesarza Wilhelma II w Rosyi otrzymuje *Polit. Corresp.* z Petersburga ze źródeł oficjalnych następujące szczegóły.

Cesarz Wilhelm na pokładzie jachtu „Hohenzollern” przybędzie 16. sierpnia do portu Reval, stolicy prowincyi estońskiej i następnego dnia koleją żelazną uda się do Narwy, gdzie przez rosyjskie wojska, wyznaczone do manewrów, uroczyste powitanym zostanie. W następnych dniach weźmie udział monarcha niemiecki w ćwiczeniach wojskowych, które się dnia 24. sierpnia zakończą wielkim przeglądem wojsk pod Krasnem Siolem. Następnie uda się cesarz niemiecki z carem do Peterhofu, z kąd powróci do Niemiec. Wiadomość niektórych dzienników, iż cesarz niemiecki weźmie także udział w manewrach, odbyć się mających na Wołyniu, jest zupełnie bezasadną.

Cesarz Aleksander III zaraz po odjeździe monarchy niemieckiego uda się na krótki pobyt do Spały, z kąd wyruszy znowu na wielkie ćwiczenia wojskowe, jakie się w pierwszej połowie września odbędą na Wołyniu. Przy tych strategicznych manewrach staną naprzeciw siebie generał Dragomirów i generał Hurko, każdy na czele jednego korpusu armii, a mianowicie pierwszy jako komenderujący wojskami kijowskiego okręgu wojskowego, a drugi jako komenderujący wojskami warszawskiego okręgu wojskowego.

Hamb. Correspondent należy do rzędu tych pism niemieckich, jak się zdaje dobrze poinformowanych, które program polityczny, połączony z podróżą cesarza Wilhelma do Rosyi, starają się przedstawić w prawdziwych ramach. Główny ustęp artykułu, który w tych dniach ogłosiło pomienione pismo, a który reprodukowałam zaraz *Nordd. Allg. Ztg.*, poczytując go za określający bardzo dokładnie zamiary dworu niemieckiego, brzmi jak następuje: „Z wielu stron, szczególnie z zagranicy, odzywają się głosy przypisujące Niemcom zamiar porozumienia się w wielu rzeczach z Rosyją i zawarcia z nią pewnych umów. Głosy te działają podstępnie. Przypisują one dlatego jedynie pewne daleko sięgające zamiary polityczne niemieckiej, aby, skoro się, jak to przewidzieć można, nie spełnią, mogły później rozwodzić się nad wrzekomo poniesioną przez nią klęskę. Warto więc już dziś za-

znaczyć stanowczo, że o nieudaniu się jakiegokolwiek programu niemieckiego nie będzie można nigdy wspominać z tej prostej przyczyny, że program żaden nie istnieje, a podróż cesarza do Rosyi odbędzie się jedynie w celu utwierdzenia przyjaznych i rodzinnych stosunków, jakie osobiście łączą cesarza z carem. Że tak jest a nie inaczej ręczyć możemy na podstawie informacji zaciągniętej z bardzo wiarogodnego źródła.”

Francuski minister wojny zarządził niedawno przeprowadzenie uchwalonej przez Izbę ustawy o organizacji armii terytoryalnej. Armia terytoryalna składała się podług dawniejszej ustawy z roku 1875 z 145 pułków piechoty, liczyła przeto pułk jeden więcej od armii czynnej. Ustawą z dnia 26 lipca 1887 mają być pomienione 145 pułków piechoty, z których każdy składał się z czterech batalionów zamienione na 162 pułki, z których każdy ma się składać z trzech batalionów. Ponieważ ustawa rekrutacyjna przedłuża obowiązek należenia do armii terytoryalnej aż do 45 roku wieku każdego mężczyzny, liczba osób należących do armii terytoryalnej zwiększyła się nagle, tak, że niektóre pułki składałyby się musiały z pięciu do sześciu batalionów. Podług największych rozporządzeń Freycineta ma więc każdy z pułków armii terytoryalnej oddać w razie mobilizacji po dwa bataliony do armii czynnej, które wraz z dotychczasowymi czwartymi (rezerwowymi) batalionami mają tworzyć osobne mieszane pułki. Wogóle składać się teraz będzie piechota francuska z 162 pułków armii czynnej, czyli z 486 batalionów, z 145 pułków mieszanych (czyli 485 batalionów) i 145 pułków armii terytoryalnej liczącej około 600 batalionów. Zaliczając do tego strzelców, zuawów, tyralierów algijskich i piechoty marynarki, cały ogół piechoty, z jaką Francja na wypadek wojny wystąpić może, wynosić będzie przeszło 1300 batalionów.

Izba gmin odrzuciła w specjalnej debacie 172 głosami przeciw 56 poprawkę do bilu helgolandzkiego, domagającą się, aby mieszkańców wyspy zapytać w sprawie jej odstąpienia. Fergusson oznajmił, że byłoby niemożliwe w przedłożeniu rządowemu czynić taką zmianę, któraby rezultat korzystnych dla Anglii układów w niwecz obrócić mogła. Poprawka tycząca się wyłączenia od służby wojskowej dzieci rodowitych Helgolandczyków, urodzonych w ciągu 20 lat po ustąpieniu wyspy, została 191 głosami prze-

ciw 68 odrzuconą, a bil helgolandzki przyjęto w trzecim czytaniu bez głosowania.

Fergusson oświadczył w Izbie gmin przy trzecim czytaniu bilu helgolandzkiego, że Niemcy mają bezwzględnie prawo na terytoryach swoich podwyższać cło przywozowe. Mogłoby to handel Zanzibaru zwrócić ku niemieckim portom, ale spodziewać się należy, iż Zanzibar powetuje to przez ogólne podniesienie i rozszerzenie swego handlu, co będzie niewątpliwie wynikiem ugody niemiecko-angielskiej.

Znaczna liczba robotników w dokach tilburskich rozpoczęła strejk, poczytując warunki pracy za kontraktem za niemożliwe nadal do przyjęcia. Obawiają się rozszerzenia strejku.

Podług dalszych wiadomości, jakie w sprawie biskupów bułgarskich podaje *Agencja konstantynopolitańska*, tudzież podług zgodnych z niemi doniesień z Zofii, zdawałoby się mogło, że Turcyca przedstawianymi dyplomatycznymi Rosyi od postanowienia swego w zupełności odwieść się nie da i co najmniej dwóch biskupów w Ochryda i w Ueskubie zamianuje. — Okoliczność, że w tym razie Turcyca trzyma się postanowień obowiązujących traktatów, zapewniających wolność kultu wszelkim odzieniom wyznaniowym, Rosya zaś żąda wyraźnie ich pogwałcenia, nadaje stanowisku Turcyca wyższość, z której łatwo w oparciu się życzeniem Rosyi skorzystać może. Wypada jednak odczekać jeszcze dalszego przebiegu tej sprawy, nim się z pewnością dowiemy, czem się ostatecznie zakończy.

Najświeższe dwa doniesienia, jakie w tej sprawie na uwagę zasługują są: telegram zofijski, że ostateczne *irado* sultańskie, nakazujące wygotowanie beratów dla biskupów macedońskich wydanem już zostało Porcie w sobotę i telegram *Wiener Allg. Ztg.*, że beraty dla nowych biskupów macedońskich przesłane już zostały exarchowi bułgarskiemu. Rozchodzą się wieści mówiące ostatecznym telegram, że poseł rosyjski Nelidow powołany został skutkiem ostatnich postanowień Partii do Petersburga i ma się tam udać bezzwłocznie.

Agencji bułgarskiej donoszą z Konstantynopola o groźnych rozruchach między prawosławnymi Armeńczykami. Przedwczoraj podczas nabożeństwa w katedrze Coumcapon powstało zbiegowisko; patriarcha schronił się do pobliskiego domostwa, ścigające tłumy znieważały go czynnie i rzuciły się na wkraczającą policję, przyczem

powstało gwałtowne, a krwawe starcie. Poległ jeden oficer zandarmeryi, a po obu stronach jest znaczna ilość rannych. Porządek już przywrócony. Minister policji otrzymał dymisyję, a w obwodzie Coumcapon zaprowadzony stan oblężenia.

Rusini a my.

W numerze 12 *Trybuny* z d. 25. lipca 1890 znajdujemy artykuł zatytułowany „Rusini a my”, zawierający tak słuszne i trzeźwe poglądy na kwestyę ruską, że godząc się z zawartymi w tym artykule poglądami, poczuwamy się do obowiązku zaznajomienia z nim naszych czytelników. Oto co pisze *Trybuna*:

Dość często odzywały się ostatnimi czasy w prasie ruskiej głosy, dążące do połączenia różnych frakcyj ruskich na podstawie jednego programu, a mówiące równocześnie o potrzebie narodowocierpliwego podziału Galicyi, lub o polityce abstynencyjnej Rusinów w sejmie. Podniesienie ugody czesko-niemieckiej, inicjowanej, jak wiadomo, pod wpływem woli monarszej, i wyciągane ztąd jak najfałszywie analogie — a nadto żywsza dążność agresywna posłów ruskich, którzy weszli z ostatnich wyborów do sejmku — wszystko to nadało sprawie ruskiej, tej typowej sprawie galicyjskiej, więcej życia i aktualności. A jeżeli jeszcze potrzeba było oliwy do podniecenia ognia, to zdobyli się na nią pp. Romańczuk, Wacnianin i Belej, awem oświadczeniem, iż Rusini w uroczystości złożenia prochów Mickiewicza na Wawelu udziału brać nie mogą — to dołączył jej *Czerwona Rus* i *Dilo* swymi artykułami, omawiającymi tę wiekopomną uroczystość.

I my też musimy się porachować bliżej z Rusinami — gdzie my, a gdzie oni — gdzie są nasze wspólne drogi? Chcemy być z nimi, jak stal — nie chodzi nam bowiem o poruszanie namiętności, lub o wyrażanie oburzenia na pewne kierunki — chcemy przeprowadzić jak najspokojniejszą analogię stanowiska, które Rusini w Galicyi zajmują, zbadać, czy ich polityka jest rozumną, i czy jest ona istotnie w interesie ludu ruskiego prowadzoną.

* * *

Przedewszystkiem przypatrzmy się narodowym podstawom polityki galicyjskich Rusinów — polityki, która nie ma być jedynie ludowa, demokratyczna, lecz

TRZECIA ŻONA.

Przez Marka Brocin.

— Panie kolego, czy znasz pan ludową wyrocznię — odezwał się do mnie pijając wino czerwone p. Aleksander Bobrica naczelny redaktor „Bomby”, pisma wychodzącego trzy razy w tygodniu, — które powiada: „że wdowiec biorący drugą żonę nie wart, aby mu pierwsza była umarła.” Co do mnie, to sprzeciwiam się stanowczo temu złośliwemu pogładowi, zawdzięczającemu niezawodnie swoje powstanie cierpkim doświadczeniom jakiegoś nieszczęśliwego małżonka, zwłaszcza, że jak panu wiadomem, po stracie dwóch żon nie wałęsam się pojąć trzecią. Strata dwóch małżonek dotknęła mnie głęboko i dziś jeszcze gdy wspomnę nieboszczki ogarnia smutek moją duszę i perli w oku łza. Spokój ich popiołom. — Naczelny redaktor „Bomby” westchnął głęboko, potarł łysinę i tyknawszy spory haust wina zapatrzył się ponuro w podłogę.

— Jak pan widzisz jestem wzruszony i przychodzi mi z trudnością przyznać się panu, że w rok po śmierci mojej drugiej żony ożeniłem się po raz trzeci. Zadziwia-

to pana, nieprawdaż? Niestety, zbieg różnych okoliczności zniewolił mnie do tego kroku, który w swoich skutkach zachwiał we mnie wiarę w serca kobiece, jedno z najszlachetniejszych uczuć u mężczyzny. Było to, jak już wspomniałem w rok po śmierci mojej drugiej żony; wszelkie moje zabiegi otrzymania posady rządowej spełzły na niczem, miesięcznik ekonomiczny przezemnie założony zakończył swój żywot z drugim numerem, wyczerpałem kredyt osobisty do dna i byłem goły jak turecki święty. W tem krytycznym położeniu opuściłem stronnictwo rządowe i przeszedłem w szeregi opozycyi z silnem postanowieniem zdobycia sobie mandatu poselskiego w miasteczku Goresti.

Chociaż jestem skromny, mogę śmiało twierdzić, że posiadam wszelkie warunki na deputowanego. Nie wszedłem ani razu w konflikt z ustawami karnymi, posiadam akcent patetyczny i rozporządzam obfitym zasobem zasad moralnych. Wiedząc jednak z doświadczenia, gdyż przepadłem już raz przy wyborach w Goresti, iż sama wartość moralna wyborcom nie wystarcza i kandydując trzeba także zaimponować tytułem — założyłem towarzystwo ku odnalezieniu mogiły rzymskiego poety Owidyusza, którego pogrzebano podobno w Dobruczy. Wkład-

ka miesięczna każdego z członków wynosiła, z franki. Mnie wybrano równocześnie prezesem i kasyerem. Za przybyciem mojem do Goresti umieścił miejscowy dziennik opozycyjny, „Głos ludu”, artykuł kierujący następującej treści: „P. Aleksander Bobrica prezes towarzystwa ku odnalezieniu mogiły Owidyusza, mąż pełen patryotyzmu, niezłomnych przekonań i pełen ofiarności dla dobra publicznego, przybył do naszego grodu, aby się ubiegać o mandat poselski, gdyż widząc ogólną korupcyę panującą w szeregach rządowych służalców, poczuwa się do obowiązku wyplenienia chwastów wyrosłych zbyt bujnie na roli publicznego życia. P. Aleksander Bobrica nie rozporządza wprawdzie dobrami doczesnymi, lecz jest bogaty w zasady, a skarb ten moralny stawiamy wyżej nad bogactwa, które z człowieka robią powolne narzędzie stronnictwa rządzącego. P. Aleksander Bobrica będzie pod sztandarem postępu walczył przeciw korupcyi i stanie w obronie moralności publicznej. Wyborcy! głosujmy przeto na niego pod hasłem: „zświatłem przeciw ciemnościom, niech żyje Aleksander Bobrica!”

Nie jestem wrażliwy, mimo to oddział ów artykuł podnoszący moje zasługi do tego stopnia na mnie, że w kółku znajomych i zwolenników politycznych, przy-

ożywionej pogawędce wypilem trochę więcej jak zwykle i powróciłem około godziny II w nocy do hotelu w stanie podochoconym.

Zmęczony zacząłem się rozbierać, gdy zapukano do drzwi. Weszła kobieta młoda, zakwefiona i podała mi rączkę małą, bielutką. Odsłoniła się, zgłupiałem; przedemną stała Adela Mincu, żona mego kontraktandydata. —

Redaktor naczelny „Bomby” wypróżniony szklanicę napelnił ją ponownie i uśmiechnął się boleśnie.

— Adela Mincu nie była piękną, bo miała usta szerokie, nos perkaty i popsute zęby, za to jednak oczy czarne, płomienne i kształty okrągłe, pulchne, nęcące.

— Nie poznajesz mnie pan —, zapytała z wyrzutem.

— O nie, owszem przypominam sobie panią dokładnie, gdyż miałem zaszczyt być pani przedstawiony zeszłego roku w stolicy. Jakżeż się pani powodzi? —

— Żle, bardzo źle. Niech pana to nie dziwi, że go o tak późnej porze nagabuję, nie mam jednak ani chwili do stracenia, zwłaszcza, że na jutro zostało zwołane zgromadzenie wyborców. Czytałam artykuł dzisiejszy i pochwały pańskich zasad, wiem, że jutro będziesz pan przemawiać przeciw

aspiruje do wyższego znaczenia „narodowej,” tj. takiej, która uzasadniać ma odrębność szczeperu ruskiego, jako osobnej narodowości, zdolnej do samodzielnego bytu politycznego.

Gdy się wolni z wolnymi i równi z równymi przed trzydziestu laty łączyli, byli już wtedy dwa „narody” w znaczeniu, jakie podówczas pojęciu temu nadać było można — tj. raczej dwa ludy, z których jeden miał znacznie wyższą, z Zachodu zasilaną, i w całej Europie potężniejszą kulturę, drugi zaś żył tylko resztkami łamięcej się w sobie kultury wschodniej. Niewątpliwie „wolni z wolnymi” i „równi z równymi” łączyli się wówczas — niewątpliwie nie było — wyjąwszy może bardzo nieliczne głowy polityczne — świadomego dążenia, aby jedna połowa panowała nad drugą i uciskała ją — ale nie było siły, któraby mogła stawić zapórę wyższej kulturze, wyższej inteligencji, większej zamożności i rzutności cywilizacyjnej — i musiała też stać się to, co się stało, tj., że Ruś uległa wyższej kulturze polskiej. Wszystko, czem Rusini dzisiaj pewną i jakoby świadomą dążność wynarodowiania Rusi przez Polskę motywują, wchodzi w całkiem inną sferę życia publicznego. Ciężkie nadużycia „królów” polskich, krzywdy wyrządzane ludowi ziem ruskich — to akcja czysto społeczna, to dążność do zaborów prywatnych, do tworzenia latyfundiów wśród ogólnej niemocy i niewykonalności praw w Rzeczypospolitej. Tak samo „królów” krzywdził lud polski, a jeszcze gorzej krzywdził ruscy gnębili swych poddanych. Fałszu historycznego dopuszcza się więc ten, kto w owych nadużyciach dopatruje się dziś politycznej tendencji polkowania jednej narodowości przez drugą, bo jeśli była wysoko trzymana, idea państwa i łączności tworzących ją ludów — to o akcji narodowościowej przed paruset laty, w dzisiejszym jej znaczeniu, nie może być ani mowy.

Toż samo fałszu dopuszcza się ten, kto uciskowi ludu ruskiego z czasów zelanizmu religijnego w Polsce jakiegokolwiek motyw narodowe podsuwa. Ucisk religijny był uciskiem ogólnym, a nie tylko przeciw Rusinom wymierzonym. Unrug lub Łyszczyński, nie byli wcale Rusinami, a przeciw pierwszy został na śmierć zkazany, a drugi na prawdę święty wskutek podjudzania religijnych fanatyków.

W istocie więc jeden naród uległ tylko cywilizacyjnemu wpływowi drugiego, i jeśli dzisiaj, budząc się do życia i dedukując prawa swe do odrębności, okazuje się w rozwoju swym bardzo zapóźnionym — to nie można wysnuwać ztąd żadnych rekryminacji, któreby dla polityka miały jakiegokolwiek znaczenie i chyba agitatorowi służyć mogły za broń — ale liczyć się powinno tylko z tem, iż tak jest.

Faktem jest przeto, iż Ruś w rozwoju swym narodowym pozostała daleko w tyle po za narodowym i cywilizacyjnym rozwojem Polski, i znajduje się dziś w takim stanie, iż gdyby jej jakie bóstwo dobrocenne nagle odrębność państwową nadało, nie wiedziałaby, co z tym darem zrobić. Usiłowałaby zapewne tak jak Bułgaria czy Serbia niezawisłość utrzymać — lecz śmieszny byłby ten, kto by chciał twierdzić, iż w jej położeniu geograficznym i w wieku, mającym na swem czole hasło rasowych aglomeracji — zdołałaby rok lub dzień żyć

memu mężowi, otóż przychodzę aby panu dostarczyć materyłu. Mąż mój a pański przeciwnik polityczny zdradza mnie. Żyje z aktorką, chce się mnie pozbyć, jest tyranem, potworem. Napiętnuj go pan jutro, opowiedz co cierpię . . . — biedactwo, zaczęła płakać.

Panie kolego nie rozczulam się łatwo, widząc jednak kobietę we łzach. . . .

— Moje zasady moralne są znane ogółowi — odpowiedziałam pani Mincu, — potępiam przeto stanowczo postępowanie męża i nie mogę pojąć, jak może mając tak młodą i ponętą żonę . . .

Spojrzała na mnie, otarła chusteczką oczęta, a uśmiech zaigrał na jej ustach. Chwyliłem jej dłoń i uściśnłem z lekka. Pod czarem oczu płomiennych mówiłem do niej długo, bardzo długo. Słów nie pamiętam, dość, iż Adela Mincu krzyknęła nagle, a ja uculem policzek.

Naczelnny redaktor „Bomby” pogroził się w milczeniu i nalał sobie wina.

— Panie kolego uważam za zbyt cenne opowiedzieć panu, jak zostałem z nienacka napadnięty przez męża, kontrakandydata i jak mnie obili niemilosiernie. Wystarczy, jeśli zaznaczę, iż w kilku minutach zbił mnie na kwaśne jabłko.

— Sądzę, iż wypędziłem z pana za-

samodzielnie, bez najściślejszego związania się z jednym z słowiańskich sąsiadów. Dla rozumu go polityka przedstawiają się zatem tylko dwie alternatywy: albo łączność z Moskwą, albo łączność z Polską, — *tertium non datur*.

Tylko więc te dwie alternatywy suną się jak nie czerwona w duchowym życiu Rusi, odkąd się ono bardziej rozbudziło — tylko z dążeniami w jedną lub drugą stronę można się liczyć, mówiąc o Rusi i badając działania Rusinów. Za łącznością z Moskwą przemawia wielka siła atrakcyjna, lecz towarzyszą jej: niewola polityczna, szczyrna i ciemna kultura Wschodu — za łącznością z Polakami tradycja trzywiekowa, swobody polityczne i religijne, zabezpieczone dziś przez Austrię i cywilizacja zachodnia. Tylko między tymi dwoma kierunkami jest wybór.

Lecz mamy Rusinów, którzy twierdzą, że jest im jeszcze trzeci kierunek dostępny, t. j. podanie ręki ponad głowy Polaków i przeciwność nim, rządowi centralnemu w Austrii, a raczej sojuszu z niemiecką biurokracją monarchii. Sojusze takie bywały już i widzieliśmy już owoce takich sojuszków — w jednym peryodzie mamy Chomińskich i Dobriańskich — w innym reprezentują go cokolwiek odmiennie Kaczkowski i Kowalski. Trudno jednak w sojuszach takich dopatrzeć się wiatku idei narodowej i trwałości polityki. Bywały to i bywały tylko chwilowe aljansy między nienawiścią i chęcią zysku i kariery — o policyjno biurokratyczną chęcią władzy i hegemonii pangermańskiej — aljansy nienaturalne, dzikie, wstrętne każdemu szczeperowi słowiańskiemu, w których — prócz czysto negatywnego pierwiastku wspólnej nienawiści do Polski — nie można przecież dopatrzeć się jakiegokolwiek zasad narodowych. Ci sojusznicy z pod ciemnej gwiazdy biurokracji, nienawidzący z całej duszy każdy ruch narodowy i wolnościowy, a przedewszystkiem każdy, któryby się z łona jakiegokolwiek szczeperu słowiańskiego wydobywał — zdolni są przecież zawsze ucisnąć aljanta zamienić na więzienie i szubienicę — więc o coś więcej, prócz pozornych i przemijających korzyści, nie może się Ruś w sojuszach takich dobijać. A że istotny ruch narodowościowy Rusi, biorący za podstawę nienawiść do Polaków, nie może się kończyć niezem innem, tylko grawitacją do Rosyi — przeto i owe aljansy rusko-biurokratyczno-niemieckie kończyć się musiały i muszą tak, jak w procesie Olgi Hrabarowej, gdzie austriacki hofrat przed sądem austriackim za zdradę stanu odpowiadał.

(C. d. n.)

Sprawy miejscowe.

Fiat lux.

W sprawie oświetlenia miasta stoiemy na przelomie. Burmistrz, magistrat i rada miejska uznali (trochę późno), że dotychczasowe oświetlenie miasta naftowymi kagankami jest niedostateczne i że dla nagłego wzrostu miasta, jak też i dla natarczywych domagań się komendy fortecy o pomnożenie liczby latarni, trzeba raz przecież zerwać z tradycją i powziąć postanowienie o zmianie oświetlenia.

Alea iacta est. Rozbrat z uafką. — czem będziemy świecić? To pytanie nasuwa się każdemu obywatelowi dbałem o dobro miasta i warto się nad niem zastanowić.

sady moralności — wrzasnął mi zbój nad uchem. — Na tem jednak nie koniec. Rozkazuję panu opuścić jutro miasto, albo strzelać się ze mną na śmierć i życie. — Z panią — odezwał się do żony, wszystko skończone.

Jestem przeciwnikiem pojedynku, a gdy w dodatku towarzystwo ku odnalezieniu grobu Owidyusza pomnożyło się o 50 wspierających członków, wyjechałem nazajutrz z Goresi. W następnym numerze „Głosu ludu” umieściłem artykuł tej treści: „Obywatele! Żyjemy w dniach terroryzmu. Zasadnicze prawa depce rząd nogami. Nieetykalność mieszkania jest czczem brzmieniem. Obywatele! kandydat rządowy napadł na naszego kandydata sposobem zbójckim i pogwałcił go. Nasz kandydat cierpiał milcząc, gdyż jego bronią słowo i pióro a nie pięść brutalna. Obywatele! Przy urnie wyborczej należy wam pomóc męża, który zdobył sobie wasze zaufanie. Oddajcie mu swoje głosy pod hasłem: z światłem przeciw ciemnościom! Niech żyje Aleksander Bobrica!”

— Odezwa pozostała niestety bez skutku. Na mnie oddano tylko dwa głosy. Porażkę złagodził list od Adeli Mincu, w którym powierzyła mi prowadzenie procesu o rozwód przeciw mężowi. Za dwa miesiące stanąłem z nią u stóp ołtarza. A-

Dotychczas znamy tylko dwa rodzaje postępowego oświetlenia miast: gazem, lub światłem elektrycznym. — Zaiste trudno być rzecznikiem jednego lub drugiego, gdyż oba te rodzaje oświetlenia mają wiele co za nimi przemawia, jak znów i wady różne, tak, że tylko przez porównanie obydwu możemy orzec stanowczo, (oczywista biorąc względem położenia Przemyśla, sposób w jaki jest zbudowany i jego przemysł), które z nich najodpowiednijszem naszym grodomi. O kos tach zaprowadzić się mającego oświetlenia nie zapomniemy.

Przemysł położony jest na spadzistym stoku góry, przeto, zwłaszcza gdy dawniej nie służyło się nikomu o jakimś planie budowy miasta, zbudowany nieregularnie. Ulice są kręte, pełne załomów i wązkie, placów obszernych nie mamy weale, a kątów i zaułków pełno. Ta nieregularność budowy miasta powoduje, że dla należytego oświetlenia potrzeba bardzo znaczną liczbę płomieni gęsto umieszczonych, powiważ promień światła w ostrych węglach domów i nagłych załomach ulic natrafia na zapory, po za które przejść nie może. Za tymi załomami powstają miejsca ciemne, wymagające osobnego oświetlenia.

Jasnym przeto, że potrzeba nam oświetlenia, któreby, licząc się z nieregularną, acz malowniczą budową miasta, dało się z niewielkim kosztem rozpozrowadzić po zaułkach i załomach i takowe należy oświetlać.

Przypatrzmy się teraz drugiemu koniecznemu warunkowi oświetlenia miasta; mianowicie do czego i komu ma służyć.

W pierwszej linii należy oświetlić miasto samo i budynki miejskie a następnie postarać się o takie oświetlenie, aby z niego mogli tanim sposobem korzystać nasi przemysłowcy, rząd i kolej.

Obowiązkiem miasta ze względu na dochody jest postarać się o światło dobre i tanie, a to tem więcej, że nie mamy żadnych większych zakładów przemysłowych, właściciele realności i kupcy ciągną także za taniością, a rząd i kolej zamiast iść miastu na rękę w sprawie oświetlenia, pierwszy stawia wygórowane żądania nie chcąc się niczem do kosztów przyczynić, zaś druga zachowuje się zupełnie biernie.

Wreszcie stanowią także o oświetleniu miasta wzgląd na zdrowotność, na bezpieczeństwo życia i bezpieczeństwo ogniowe.

Krótko mówiąc od oświetlenia nowego domagamy się, aby było tanie, nieszkodliwe i bezpieczne.

(D. n.)

Słówko o naszych nowych budowlach.

Wartaloby, ażeby miejski urząd budowniczy przyglądał się nieco energiczniej nowym budowlom i sposobowi ich prowadzenia, gdyż i karkołomnym rusztowaniom, które niedawno (kamienica Eisnera) spowodowały śmierć człowieka, i zawaleniu całych ulic i placów materyałami, i wyprawianiu świeżych mórów w pierwszym zaraz roku miały niewątpliwie co nieco do zarzucenia.

Budowle stawia się teraz u nas na spekulację i niedba o to, jakie to skutki dla zdrowia przyszłych mieszkańców za sobą pociągnie. Kamienicznikowi polującemu za zyskiem i przedsiębiorcy, który się chce co rychlej wzbogacić nie dziwnym się, że kwestya zdrowotności i bezpieczeństwa kamienicy weale ich nie obchodzi.

Tej niesmienności powinien przeto strzedz urząd budowniczy miejski i nie wydawać rychłej pozwolenia na zamieszkanie nowej budowli, aż takowa wyschnie zupełnie i po dokładnem zbadaniu murów poda rekojmiją, że czynszownikom nie spadnie na głowy.

Podobnie z pospiechem wybudowanych i

dela przyniosła mi trochę gotowizny, pa pierzy wartościowe i folwarczek, żyliśmy więc dobrze ze sobą i gdyby nie pożar cyrku Mizotti, byłbym do dzisiaj szczęśliwy!

Naczelnny redaktor „Bomby” westchnął i napelniał szklanicę winem.

— Nie widziałeś pan kłowna Harizona? nie? Przedstaw pan sobie człowieczka chudego, cienkiego, ruchliwego jak żywe srebro z twardą małpą, a będziesz miał wierny portret tej pchły obdarzonej w dodatku płaskim, prawdziwie cyrkowym dowcipem. Drwiono z niego, gdy wystąpił na arenę w spiczastym kołpaku i szerokich szarawarach. Jedna tylko Adela przypatrywała mu się baczenie, pochłaniała go wzrokiem. Gdy cyrk się spalił, zaproponowała, aby przyjąć na jakiś czas biedaka do domu, zanim znajdzie umieszczenie. Przyjąłem kłowna. Po dwóch tygodniach uciekł jakdaj z gotówką, z papierami wartościowymi i z Adelę. Od tego czasu straciłem wiarę w kobiety i gotów jestem pogodzić się z zdaniem p. Girardin, że cnota kobieca jest najpiękniejszym wynalazkiem mężów. W ręce p. kolegi.

Naczelnny redaktor „Bomby” wychylił szklanicę i upadł z krzeselka.

(Przełożył Wareg.)

niebardzo bezpiecznych budowli mamy już kilka, a wystarczy między innymi przypatrzeć się u. p. kamienicy powstającej na rogu ul. Szerokiej i ul. Franciszkańskiej, aby nabrać przekonania, (twierdzą tą znawcy) że dla zbyt płytkich fundamentów, i cienkości ścian głównych, gotowa po wykończeniu runąć.

Radzimy przeto publiczności, aby najmując pomieszkania w nowych kamienicach, przekonała się przedewszystkiem czy są suchą i czy są bezpiecznie zbudowane, inaczej bowiem może ten brak przezorności przepłacić zdrowiem, a łatwo i życiem.

Hyeny ementarne.

Świadek naoczny donosi nam, że szajka żydów kopie nocną porą za kościołami ludzkimi na starym ementarzu i wynosi je ztamtąd pełnymi worami. Oczywiście, że tymi kościołami prowadzi się handel i zużywa je na różne cele przemysłowe. Chociaż materyaliści twierdzą, iż jesteśmy nawozem przyszłości i dla kości naszych powinno być zaszczytem służyć za materyał do fabrykacji sztucznych nawozów, to my, zachowując jeszcze jakąś iskrę pietyzmu dla zmarłych, nie możemy na podobną profanację patrzeć okiem obojętnym. Ręcząc za fakt, który w danym razie porzemy świadkami, wołamy z ogółem ludności: „Precz z hyenami ementarnymi, — dość już tej profanacji!”

Głos nasz, sądzimy, dotrze do ojdów miasta i zniewoli chociaż jednego z nich do zajęcia się na seryo starym ementarnym i porzucenia już raz półśrodków, którymi się nie usuwa złego i drażni opinję ogółu.

Wydobywanie kości z grobów stanowi nadto występek z §. 306. l. h. u. k., a w danym razie nawet zbrodnię kradzieży z §. 174. l. c. u. k.

Precz z karabinami.

Czy może być co śmieszniejszem nad stojkowego uzbrojonego w nocny karabin z ogromnym, szerokim bagnetem i przebadzającego się z tą „puszką” po ulicach. Karabinisko zawadza tylko biednemu stróżowi bezpieczeństwa publicznego, nuży go swoim ciężarem i jest zresztą zupełnie zbędne, gdyż nie wolno mu z tej broni zrobić użytku. W razie chwywania złoczyńcy, lub bronienia się od napadu osobistego, musi stojkowy, jeśli nie chce być bezbronny i mieć wolne ręce, odstawić karabin i pędzić za złoczyńcą, lub bronić własnej skóry. W Wiedniu, w Pradze, w Krakowie i we Lwowie nie śni się nikomu obarczać policyjanta karabinem, a dla obrony osobistej, i to tylko w razie rozruchów, otrzymują stojkowi rewolwery. Przemysł jedyny między miastami, w miejsce halabardy, broni dawnych stróżów nocnych, pozostawił policyi karabiny, które są zupełnie zbędne, kosztowne, jak powyżej wykazano niepraktyczne a w dodatku i śmieszne. W interesie przeto samej policyi, aby ją uwolnić od zbędnego ciężaru, porzucamy sprawę karabinów i apelujemy w imieniu postępu do magistratu o zniesienie „puszek”.

Z tajemnic szpitala.

Jeden z głodomorów szpitalnych wyszedłszy cało na świat Boży, doniósł o dyecie szpitalnej w Przemyślu Wydziałowi krajowemu. Wydział krajowy odniósł się tymi dniami w tej sprawie do Zwierzchności gminnej, która jednemu z pp. asesorów magistratu poleciła przekonać się o tem, jak też chorym w szpitalu jeść dają. Szkoła, że p. zarządca szpitala jest już wiadomiony o wizycie.

Pierwszy omnibus.

Omnibus p. J. Styfięgo, (wyraz „Tramway” radzimy zmaszać, bo wygląda na błagę), rozpoczął w sobotę kursować regularnie od baraków 24 p. p. przy ul. Jarosławskiej do rampy kolei państwowej przy ul. Mickiewicza, a zatem na przestrzeni miasta najruchliwszej. Przeciw obranemu szlakowi nie mamy nic do zarzucenia, przeciwnie uważamy go za odpowiedni i radzimy p. Styfięmu, aby na tej linii zaprowadził w najkrótszym czasie przynajmniej jeszcze dwa omnibusy, gdyż tym sposobem jedynie podola wymogom ruchu i wytworzy skuteczną konkurencyę batożnikom, których zdzierstwo nie zna granic, zwłaszcza, że ci wyzyskiwacze domagają się natarczywie podwyższenia i tak już słonejącej taryfy jazdy. Omnibusy w Przemyślu mają rację bytu, gdyż miasto buduje się na równinach ku wschodowi i wszystkie budowle rządowe są położone obok ulicy Jarosławskiej, Mickiewicza i Dobromińskiej, a zatem na terenie równym nie stawiającym żadnych przeszkód jeździe omnibusem. P. Styfię powinien także zaprowadzić kurs omnibusów ul. Dobromińską od placu na „Bramie” do ementaru, a to ze względu na znaczną ilość nowych kamienic przy ul. Cichej, szpital wojskowy i baraki 10. p. p. Przedsiębiorstwo p. J. Styfięgo jest żywotnem i jeśli postara się o powozy i zaprzęgi podobne tym, jakich już używa, może być pewny, iż publiczność oceni jego zapobiegliwość i staranność, a praca znajdzie odpowiednią nagrodę.

KRONIKA.

Przemysł, dnia 30. lipca 1890.

Nabożeństwo, na intencję zaślubin arcyce. Maryi Waleryi, odprawionem zostanie w kościele katedralnym w czwartek d. 31. bm. o godzinie 8^{3/4}. Po nabożeństwie złoży Rady miejska swoje życzenia dla oblubienicy na ręce o. k. starosty p. radcy Goreckiego.

Wydział tow. gimn. „Sokol“ w Przemyślu, w uznaniu zasług jakie zmarły s. p. Maryan Wolski, czynny członek „Sokoła“, położył podczas swego pobytu w Przemyślu około dobra i rozwoju „Sokoła“, dając wyraz powszechnemu żalowi za przedwczesnie zmarłym druhem, urządza za spokój duszy swego byłego, a tak gorliwego członka żałobne nabożeństwo, które się odbędzie w sobotę d. 2. sierpnia br., lub w innym dniu plakatami oznaczyć się mającym.

Mianowania. Minister oświaty mianował zastępcę nauczyciela w gimnazjum państwowym w Sanoku, X. Moskalika, nauczycielem religii grecko-katolickiej w tym samym zakładzie.

Rada szkolna krajowa zamianowała tymczasowego nauczyciela Karola Scholza w Baryczu, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Baryczu.

Wiadomości osobiste. Ślub p. Dra Michała Schwarza kandydata advokatury z panną Dorą Boral, odbędzie się w Stanisławowie d. 5. sierpnia b. r.

Wiadomości wojskowe. Ćwiczenia brygady, w której skład wchodzi 24 i 77 p. p. wraz z oddziałami inżynierii, artylerii polowej i kawalerii należącymi do tej brygady, odbyły się w miniony poniedziałek w kierunku ku Bolestraszycom. Manewr nocny zakończył ćwiczenia, a oddziały wojska biorące udział w ćwiczeniach powróciły dopiero we wtorek rano na swoje leża.

Próby strzelania prochem bezdymnym odbyła część załogi przemyskiej równocześnie na trzech strzelnicach w dniu 28. bm.

Gwiazda przemyska zamierza w drugiej połowie sierpnia b. r. urządzić na Zamku zabawę ludową połączoną z loteryą fantową. Wydział Stow. „Gwiazdy“ uprasza przeto za naszym pośrednictwem swoich członków wspierających, ażeby zechcieli się przyczynić fantami do loteryi fantowej, z której dochód przeznaczony na wsparcie chorych członków Stowarzyszenia: fanty należy przesałać do lokalu Stowarzyszenia, dom dawniej Bielawskiego, teraz Güttera.

Wycieczka Stowarzyszenia przemysłowców wyrobów kruszcowych, z której czysty dochód przeznaczony jest dla Kasy chorych tegoż Stowarzyszenia, odbędzie się w niedzielę d. 8. sierpnia do lasku na „Budy“. Program wycieczki podamy w numerze niedzielnym *Gazety*.

P. Roman, znany prestygitator, magik i spirytysta zażywający sławy europejskiej i w wiele produkcjach niedościgniony, wystąpi w teatrze letnim na Zamku w sobotę, w niedzielę, a może i w poniedziałek. Produkcje p. Romana mieliśmy sposobność widzieć we Lwowie i możemy dlatego zapewnić naszą publiczność, że na przedstawieniach p. Romana może spędzić czas przyjemnie.

W hotelu „Victoria“ koncertować będzie we czwartek orkiestra wojskowa 10 p. p.

W parku restauracyjnym na Zamku zapowiedziane są koncerty muzyki wojskowych na czwartek, piątek i sobotę.

Zarzęto się palić w miniony poniedziałek w jednym z mieszkań w kamienicy p. Schwarza papiernika, na górnym Władyczu, a to z powodu nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Straż pożarna miejska zawiadzana telefonicznie przybyła natychmiast na miejsce wypadku, gdzie już ogień zastała ugaszony. Wiceburmistrz p. Fr. Gamski i naczelnik straży ochotniczej pożarnej p. Amort byli także obecni.

Bójka. W minioną niedzielę powstała w karczmie na Krzemieniu bójka między robotnikami. Iwan N., który brał udział w bójce został tak silnie pobity, że dowlokłszy się do miasta, upadł obok skweru w Ryku na ziemię, z kąd go do szpitala odwieziono.

Śmiertelny policzek. W sprzeczce, powstałej w poniedziałek d. 28. bm. między kowalem Krukiem a Józefem Staszewskim stolarzem, wymierzył Kruk Staszewskiemu tak silny policzek, że ostatni doznał pęknięcia czaszki po lewej stronie głowy i zakończył życie następnego dnia rano.

Spadł, w niedzielę dnia 28. b. m. rano niejaki N. Cieślik, stróż nocny, zatrudniony przy przedsiębiorstwie drugiego toru, z filaru mostowego tak nieszczęśliwie, że roztrzaskawszy głowę na kamieniach wyzionął na miejscu ducha.

Zmarli. Helena z Górskich Szpringerowa, żona lekarza pułkowego, zmarła dnia 27. b. m. Pogrzeb odbył się wczoraj z wielką okazałością i licznym współudziałem publiczności.

Hazardowny skok. Dziewczyna konwojowana omeđaj z Jarosławia do Przemyśla przez

stópajkę jarosławskiego, wyskoczyła w chwili gdy pociąg w pełnym ruchu pędził od Żurawicy ku Przemyślowi, oknem z pociągu, upadła i zerwawszy się na równe nogi pobiegła nienaznaczona w pola. Cerber konwojujący i pięć współtowarzyszek sznypasowanej ostąpieli ze zdziwienia.

Na złodziejn czapka gore. Dnia 23. bm. zjawił się w Medyce porządnie ubrany mężczyzna z torbą w rękę i wstąpił do karczmy. Przybywszy kazał sobie podać piwa w osobnej izbie i racył się niem przy drzwiach zamkniętych. Szynkarce nie podoobało się to, przeto zwracała na przybyśza baczną uwagę. Ile razy zaglądnęła do izby, tyle też razy widziała nieznanego gościa stojącego przy szafie lub komo-dzie zajętego niby łapaniem dokuczliwych much. Przypadkowo nadszedł wachmistrz żandarmeryi p. Sanecki. Nieznajomy gły spostrzegł żandarma wypił szybko piwo, zapłacił i wyszedł. Zaledwie jednak żandarm opuścił karczmę, pojawił się zuów nieznajomy, a ponieważ takie znikanie powtarzało się po kilka razy, zwróciła żandarmeryja swoją uwagę na niespokojnego gościa. O godzinie 4-tej po południu podążył nieznajomy ku dworcowi kolejowemu. Niestety napotkał zuów na żandarma i skrył się tak, że go nie można było odszukać. Nareszcie widząc, że jest śledzonym, zaczął uciekać w pole. Na krzyk żandarma schwylił uciekającego chłopię pracujący w polu i oddali go żandarmowi. Schwytyany nie mógł się wylegitymować, a przy rewizyi torby, którą miał przy sobie i około niego samego, znaleziono znaczną gotówkę, kosztowności, pularesy i bursztynową cygarniczkę Herszka Birkena, u którego w karczmie piwo popijał. Kosztowności składały się ze złotego zegarka, męskich i damskich łańcuszków, broszek, branzoletek i pierścionków, ze sznurka pereł, sznurka francuskich korali i wielu innych rzeczy, widocznie z kradzieży pochodzących. Jak śledztwo wykryło, przebywał ów jegomości jakiś czas w Przemyślu, gdzie mieszkał w hotelu, grywał w karty i mienił się być przedsiębiorcą przy budowie drugiego toru. Schwytyany nazywa się Antoni Posłuszny i jest rodem z Czech. Zajęcie Posłusznego łatwo odgadnąć po pęku przeróżnych kluczy, który spoczywał na dnie torby napełnionej kosztownościami.

Koniec żywota złodziejskiego. Niejaki Wandzio rodem z Bucowa, złodziej z zawodu, seigany listami gończymi, tak się umiał ukrywać przed pogonią, że żandarmeryja, chociaż była często na tropie, nie mogła schwylić szczwanego lisa. Dnia 25. b. m. doniesiono wreszcie posterunkowi żandarmeryi w Medyce, że Wandzio przebywa w Bucowie. Za Wandziem wysłano natychmiast dwóch żandarmów, lecz Wandzio zoba czywszy nadchodzących czmychnął do Małnowa. Tym razem jednak nie udało się Wandziowi zmylić pogoni, gdyż dopadł go żandarm Mützke i przyaresztował. Wandzio, ufny w swoją siłę, stawil czoło żandarmowi i chwyciwszy jedną ręką żandarma za piersi a drugą za karabin, począł się nim borykać. Na to nadszedł komendant posterunku p. Kozai i zaważwał Wandzia do poddania się. Wandzio rozwścieczony nie słuchał rozkazu i nie zaprzestał czynnego oporu. Wtedy to p. Kozai przebił Wandzia baguetem i położył go na miejscu trupem.

Monety z czasów Zygmunta III. W Lipie (powiatu dobromińskiego) znalazł gospodarz Wanio Kozak dnia 22. bm. zakopany w polu gliniany garnek, zawierający 923 sztuk monet srebrnych z roku 1550, wielkości naszych 10- i 20 centówek, oprócz tego jedną monetę złotą z roku 1609, wielkości czterocentówki. Monety te sprzedał Kozak Berlowi Steplowi w Lipie za 25 zł.

Nowe rozporządzenia pocztowe. Według rozporządzenia ministerstwa handlu zostaną wydane zamiast będących obecnie w użyciu znaczków pocztowych, nowe znaczki następujących kategorii: po 1 ct. ciemno-szarej, po 2 ct. jasno-brunatnej, po 3 ct. zielonej, po 5 ct. czerwonej, po 10 ct. niebieskiej, po 12 ct. ciemno-czerwonej, po 15 ct. amarantowej, po 20 ct. oliwkowo-zielonej, po 24 ct. szaro-niebieskiej, po 30 ct. ciemno brunatnej, po 40 ct. fioletowej, po 1 zł. ciemno-niebieskiej, po 2 zł. ciemno-czerwonej barwy. Nowe znaczki pocztowe po 1, 12, 15, 24, 30 ct. i po 1 i 2 zł. wejdą w użycie od 1. września br., reszta znaczków pocztowych dopiero po wyczerpaniu zapasów pojedynczych kategorii obecnych marek.

Jako termin, w którym obecne znaczki

pocztowe tracą swą wartość, ustanawia się dzień 31. grudnia br., do 31. marca 1891 będą atoli wszystkie urzędy pocztowe mieniać bezpłatnie na nowe — dawne zapasy w całych karkach, lub dziesiątych ich częściach.

Istniejące znaczki gazetowe i za doręczenie czasopism zatrzymują nadal swą wartość.

Według dalszego reskryptu ministerstwa handlu ma się uiszczać począwszy od 1. września br. także przy przesyłkach wozowych (listach pieniężnych i wartościowych, pakietach ch. frachtach i powiątkach) należność *franco* przy nadaniu, tudzież prowizję powiątkową na pomocą znaczków pocztowych.

Przy listach pieniężnych i wartościowych należy umieszczać znaczki pocztowe o ile możności na stronie adresowej listu po prawym boku i góry, z pozostawieniem atoli odpowiedniego miejsca na pocztowy zapisek należności.

Znaczki za powizę prowizatkową należy przyklepać łącznie ze znaczkami, przeznaczonymi do ofrankowania przesyłki. Przyklepanie znaczków na listach, względnie adresach przesyłkowych, jest rzeczą strony, przyjmującej posyłki oficjalności pocztowej będą jej jednak w tej mierze pomocnymi. Niedostatecznie omarkowane posyłki zostaną stronie, o ile usterka nie da się zaraz usunąć, zwrócone do uzupełnienia znaczków.

Sprawy szkolne miejscowe.

(Dokończ.)

Niemniej interesujący był haft, tak zwany cieniowany, czyli naśladowanie malowidła — wykonany na tace, na okryciu tabernaculum i umbrze na lampę. Były to prace świadczące nie tylko o umiejętności w dziale z zakresu robót ozdobnych, lecz także z zakresu nauki rysunków i malarstwa, gdyż haft robił wrażenie pięknego malowidła stylizowanych i naturalnych liści i kwiatów.

Nie można pominąć milczeniem i robót krzyżowych, które przedstawiały wiele serwet, serwetek, dywanik gobelinowy i smyrnański a w których rozmaite wzorów, rodzajów haftu, tudzież rozmaite barw zwracała i zajmowała uwagę widzów.

Były również i roboty z zakresu robót wiązanych — a mianowicie zrczenie wiązane frendzle i pas do obrusa: z zakresu robót deskowych u. p. biały szal i biała narzutka — świeżo i pięknie wykonane, z zakresu pasmanteryi prosody sukien i t. p. Nazwiska jakie na tych pracach widzieliśmy były: M. Kozłowska, M. St., W. Głusz-kiewicz, K. Peszkowska, J. Żelichowska, M. Strumieńska, A. Destalówna, M. Justówna i inne.

Z zakresu koronkarstwa oglądaliśmy koronki, wstawki, koronki do chusteczek, przody i kołnierzyki dziecinne pięknie wykonane.

Rysunki ozdabiające 2 ściany jednej sali obejmowały wzory służące przeważnie do wyzywiania, i haftu, wykonywane na podstawie ściśle stylizowanych wzorów Racineta i innych a zwracały one uwagę nie tylko starannem wykończeniem lecz harmonijnym doborem barw, i tem, że z miniaturowych wzorków stylizowanych, widzieliśmy rysunki naturalnej wielkości przedstawiające wzory do haftu, malowania stół, ornatów podszek, ekranów i t. p.

Na tem kończymy nasze sprawozdanie o egzaminie i wystawie świadczących chlubnie o znakomitych postępach uczenia a umiejętnem i sumiennem kierownictwie, tudzież pilnej, owocnej nauce przelóżonej szkoły i pomocniczących nauczycielek.

nie, że sprawa przekazania kapitałów wykupna prawa propinacyi nie cierpi zwłoki, że wymaga większego jeszcze niż inne zasobu i nakładu pracy, pospiechu, gruntowności i sumiennosci. Dotychczasowy rezultat tych czynników w wielkiej części odpowiada też temu założeniu i już dziś słusznie rezultatem tym mogą szczycić się ci, którzy doń rękę przelożyli, nie wyjmując dziennikarstwa krajowego, nawołującego nie bez skutku do pospiechu. Dość powiedzieć, że podczas gdy sprawa indemnizacyjna wlokła się całymi latami, to sprawa propinacyjna, w której postępowanie sądowe jest dosłownie to samo, co w tamtej, jest dzisiaj już mniej więcej w 1/2 części skończona.

Jeśli jednak w sprawie tej dzienniki głos zabierają mimo tego stosunkowo świetnego rezultatu, to dla tego bo chodzi im właśnie o ową pozostałą, nieprzeprowadzoną jeszcze szóstą część dzieła. Oto — zapewniamy o tem z dobrego źródła — akcja sądowa przekazywania kapitałów wynagrodzenia propinacyjnego zaczyna zwalniać kroku i powoli ustawać i to — rzecz dziwna — z braku inicjatywy ze strony samychże interesowanych. Jaka tego przyczyna? Zdaje się, że następująca: Załatwiono już wszystkie te wypadki, gdzie interes w szybkim przeprowadzeniu sprawy był dla właścicieli dóbr namacalnym, t. j. gdzie albo sami mieli nadzieję podjąć całe lub część wynagrodzenia albo też, gdzie kapitałem umorzyć można było długi bardzo pilne, naglące, jak zaległe raty bankowe, gdzie wreszcie przekaz powstrzymać zdołał — zapewne nie na długo — egzekucję i licytację. Pozostały więc sprawy w których z bardzo waznymi hipotekami, dalej sprawy, z których właściciel nie mógł się spodziewać żadnej dla siebie korzyści namacalnej w kształcie gotówki lub obligacyi, gdzie wreszcie wierzyciel prywatny i nieobznajomiony z nstawa nie wiedział, że i jemu także, nie tylko właścicielowi, przysłuza prawo spowodowania postępowania sądowego i nyskania dla siebie przekazu, choćby bez woli i ingerencyi dłużnika.

(Dok. nast.)

Zapiski bibliograficzne

„Słownik pisarzy polskich“. Księgarnia nakładowa S. Lewentala w Warszawie przystąpić ma wkrótce do wydawnictwa „Słownika pisarzy polskich XIX wieku“. Komitet redakcyjny został już zorganizowany pod przewodnictwem Piotra Chmielowskiego i przy udziale pp. Adama Pługa, Wład. Smoleńskiego, Bronisława Znatowicza, S. Dicksteina, J. J. Boguskiego, Edwarda Grabowskiego, J. A. Święckiego, dra Mayzla, Leopolda Meyeta i wielu innych. „Słownik“, o którym mowa, zawrzcć ma życiorysy i portrety wszystkich pisarzy polskich ubiegającego wieku, w obrobieniu możliwie najbeztrośniejszem. Przy celniejszych autorach dawnych mają być podawane, obok portretów, podobizny pierwszych wydań ich dzieł, oraz wszelkie bibliograficzne szczegóły, wykryte w ostatnich czasach i nie pomieszczone w wiekopomnem dziele Estreichera. Do autorów żyjących zwróci się komitet z prośbą o odpowiednie szczegóły biograficzne i roześle w tym celu szematy. Pożyteczne to wydawnictwo ma być ukończone w ciągu lat dwóch.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor
Józef Jarolim.

Awizo!

W przejeździe ze Lwowa, gdzie miałem zaszczyt dać w teatrze hr. Skarbka ośm przedstawień z rządu z nader dobrem powodzeniem, pozwalam sobie przed P. T. Publicznością miasta Przemyśla i okolicy dać również 2 przedstawienia w sobotę dnia 2., i w niedzielę dnia 3. sierpnia w sali teatru letniego na Zamku. Bliższe szczegóły podadzą *Gazeta* i afisze.

Z uszanowaniem
Prof. St. Roman

c. k. nadworny magik, spirytysta i wirtuoza.

Offerts-Formulare.

OFFERT.

50 kr. Stempel

Eventuell stampfliche des Offerten

Ich Gefertigter erkläre hiemit infolge Kundmachung Nr. 2267 vom 15. Juni 1890 für die Arendirungs-Station

1 Portion	im gebunde-	(Heu	á 5600 Gramm zu	Kr. sage!	Kreuz
1 Portion	nen Zustande	(Streu-)	á 1700 Gramm zu	Kr. sage!	Kreuz
1 Meter Zentner		(Betteu-)	zu fl.	Kr. sage!	Kreuz

anf die Zeit vom 1. October 1890 bis 30. September 1891 abgeben, das Bettenstroh gegen Vergütung von Kr. sage!

ihre Ubicationen zuführen, die Durchmarsch-Verpflegung nach den Punkten *) sowie mit meinem gesamtont beweglichen und unbeweglichen Vermögen haften zu wollen.

Vadium von fl. bestehend in des Artikels IV des Arendirungs-Bedingnis-Hefes besorgen und für dieses Offert mit dem beiliegenden

Ferner verpflichte ich mich im Falle, als ich Ersteher bleiben sollte, längstens binnen 14 Tagen nach hievon erhaltener ämtlicher Verständigung das Vadium auf die 10 procentige Caution zu ergänzen und räume, wenn ich dieses unterlasse, der Heeres-Verwaltung das Recht ein, diese Ergänzung selbst durch Rückbehalt des Arendirungs-Verdienstes dur zuführen.

Uebrigens unterlehe ich mich, ausser den in der Kundmachung verlautbarten, auch jenen Bedingungen, welche in dem für die ausgeschriebene Verhandlung vorbereiteten Bedingnis-Hefte vom 8. Juli 1890 enthalten sind.

Laut anruhendem Bescheide der (des) zu wird mein Soliditäts- und Leistungsfähigkeits-Zeugnis direkt der k. u. k. Intendanz des 10. Corps übermittelt werden.

am ten 1890

Unterschrift (Vor- und Zuname) des Offerten wohnhaft in

*) An dieser Stelle soll je einer der drei Punkte A) B) oder C) beziehungsweise a) b) oder c) des Artikels IV des Bedingnis-Hefes beigefügt werden. — Sollte aber diese Stelle bei Eröffnung des Offertes leer sein, so wird die Abgabeschuldigkeit an Durchmarsche für den Offerten nur nach den Punkten A) a) als bindend angenommen werden.

Das Offert ist zu siegeln und auf der Aussenseite des Couverts beizufügen:
Offert infolge Kundmachung vom 15. Juli 1890 zu der Verhandlung am ten 1890.

